

Coxiella İnfeksiyonları

Etiyoloji

- *Coxiella burnetii*
- Rickettsiaceae ailesinden
- Gram negatif, zorunlu hücre içi bakteri
- Pleomorfik kokobasil
- *C. burnetii*'yi boyamak için genellikle Gimenez boyama kullanılır
- 60°C'de 60 dakika, soğukta saklanmış ette 1 aydan fazla ve oda sıcaklığında süt tozunda 40 aydan fazla yaşayabilir

Epidemiyoloji

- Etken insanlar, ruminantlar (sığır, koyun, keçi), köpek, kedi ve nadiren kuşlar, sürüngenler ve keneleri içeren geniş bir konakçı Sığır, koyun ve keçiler etkenin insanlara bulaşmasında primer rezervuar
- Köpeklerde bulunan *Rhipicephalus sanguineus*, Marsupial bandicoot (keseli fare)'lerde bulunan *Haemaphysalis humerosa* ve kangurularda bulunan *Amblyomma triguttatum* dahil 40'dan fazla kene türü
- *Dermacentor occidentalis*, *Amblyomma americanum*, *Haemaphysalis leporis-palustris*, *Ixodes dentatus* ve *Otobius megnini* keneler etkenin yayılmasında rol oynarlar
- Hayvanlar enfeksiyonu hastalıklı materyal ile direkt temas ile ve kenelerden alırlar
- İnsanlar sıklıkla infekte hayvanların dışkıları, sütleri, plasentaları, vücut sıvıları ile etrafa saçılan kontamine aerosollerin inhalasyonu ile infekte olurlar
- *C. burnetii*'nin bulaşması genellikle evcil ruminantların ve özellikle koyunların yavru atması ile ilişkilidir

Klinik Bulgular

- Hayvanlarda, *C. burnetii* enfeksiyonları genellikle asemptomatiktir,
- Memelilerde yavru atmaya ve ölü doğumlara yol açabilir
- Hayvanlarda en sık görülen klinik belirtiler yavru atma, ölü doğumlar ve zayıf yavru doğumlarının yanı sıra, pnömoniye de sebep olabilirler

Laboratuvar Teshisi

- Q humması'nın spesifik semptomu olmadığı için teshisi laboratuvar testleriyle mümkündür
- *C. burnetii* standart besiyerlerinde üremez.
- İzolasyonu uzun, zor ve kültürünün yapılması tehlikelidir.
- Biyogüvenlik düzey 3 koşula gerek duyduğundan dolayı veteriner hekimlikte rutin teshis nadiren yapılır
- Laboratuvar muayeneleri için yavru atma veya doğumdan hemen sonra atık yavru, plasenta ve vajinal akıntılar gibi örnekler alınmalıdır.
- Tank ve memeden süt, kolostrum veya dışkı örnekleri de alınabilir
- Yavru atmış ruminantlarda Q humması'nın rutin teshisi genellikle plasental dokulardan frotiler yapılarak Stamp, Gimenez veya Macchiavello yöntemleri ile boyanarak bakteri saptanabilmektedir
- *Chlamydophila* ve *Brucella*'dan ayırt edilebilen çok küçük kırmızı renkli kokobasillerin görülmesi Q humması'nın göstergesidir
- **Komplement Fikzasyon testi OIE tarafından önerilen referans testtir**
- Son yıllarda, hücre kültürlerinde ve klinik örneklerde *C. burnetii* DNA'sını saptamak için PCR kullanılır

Sağaltım: Tedavi amacıyla ve profilaktik olarak oral tetrasiklinler 2-4 hafta uygulanabilir

Koruma ve Kontrol

- Çiftlik hayvanlarında test ve kesim prosedürleri hastalığın ulusal çapta kontrolü için yeterli değil
- Kene mücadelesi uygulanmalı
- Doğum atıkları yok edilmeli
- Çiftlik hayvanlarının vahşi hayvanlar ile temasının engellenmeli